

14 MART TIP BAYRAMI



Türkiye’de modern anlamda ilk tıp okulu (Tıphane-i Amire) 14 Mart 1827’de kurulmuştur.¹ Aynı dönemde; artan cerrah ihtiyacının karşılanması amacıyla Cerrahhane (Cerrahane-i Mamure) de kurulmuş, 1836 yılında "Tıbhane" ve "Cerrahhane"nin birleştirilerek "Mekteb-i Tıbbiye" (Tıp Okulu) adını almıştır. Okulun yeniden düzenlenip "Mekteb-i Tıbbiye-i Adliye-i Şahane" adını alması da 17 Şubat 1839 tarihindedir.² Açılan bu ilk tıp okulunun öncelikli amacının ordu için hekim yetiştirmek olduğu ifade edilmektedir. 1867 yılında, taşra ve kırsal kesimin sağlığına hizmet eden hekimler yetiştirmek amacıyla, ikinci bir tıp okulu olarak, Sivil Tıp Okulu (Mekteb-i Tıbbiye-i Mülkiye) açılmıştır. 14 Kasım 1908’de Sivil Tıp Okulunun adı “Tıp Fakültesi” olarak değiştirilmiş, 1909 yılında Askeri Tıp Okulu da Tıp Fakültesine dahil edilmiştir.³

Birinci Dünya Savaşının 1914 yılında başlaması üzerine tıp öğrencileri askere alınmış, birçoğu da savaş sırasında yaşamını kaybetmiştir. Yeni hekim gereksiniminin karşılanabilmesi için tıp öğrencilerinin eğitimi 1916 yılında tekrar başlamıştır. 14 Mart tarihinde ilk kez yapılan etkinlik 1919 yılında olmuştur.⁴ Cumhuriyetin ilan edilmesinden sonraki dönemde, 1937 yılında, 14 Mart “Tıp Bayramı” olarak anılmaya başlanmış ve günümüz içeriği ile uyumlu olarak geleneksel bir özellik kazanmıştır.²

Dünyada benzer kutlamalar farklı tarihlerde yapılmaktadır. Amerika Birleşik Devletleri’nde ameliyatlarda genel anestezinin ilk defa kullanıldığı 30 Mart 1842 tarihinin yıldönümü; Hindistan’da ünlü hekim Bidhan Chandra Roy’un doğum (ve aynı zamanda ölüm) yıldönümü olan 1 Temmuz günü "Doktorlar Günü" olarak kutlanmaktadır.⁶ **İsimleri ve kutlanma tarihleri farklı günlerde olsa da bu özel günler hekimler ve tüm sağlık emekçilerinin çalışma koşullarının, tıp eğitiminde yaşanan gelişmelerin ve sorunların tartışıldığı, mesleki ve bilimsel başarıların ödüllendirildiği bir anma, kutlama ve farkındalıkları artırma günleridir.**

Birey ve toplum sağlığının korunması ve geliştirilmesi için çok büyük bir özveri ile çalışan tüm hekimlerin 14 Mart Tıp Bayramını kutluyoruz. Bu vesileyle; hekimlerin her zaman ve her koşulda birlikte görev yaptıkları bütün sağlık çalışanlarına, çalışmaların odağındaki toplumdaki her bireye teşekkür ediyoruz.



¹ [Internet] http://www.istanbulsaqlik.gov.tr/w/dergi/basindf/08_09.pdf Erişim:11.03.2018.

² Uğurlu MC. 14 Mart Tıp Bayramının Düşündürdükleri, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Mecmuası 1997;50(1):1-5. Erişim:11.03.2018.

³ Erdem A. Dünya ve Türk Tıp Tarihi, Ankara, Güneş Kitabevi, 2006, pp 173-193.

⁴ [Internet] <http://istanbultip.istanbul.edu.tr/wp-content/uploads/attachments/karikatur.sergisi.pdf> Erişim:11.03.2018.

⁵ [Internet] https://www.medikalakademi.com.tr/?get_group_doc=31/1426260834-14-mart-tip-bayrami-recep-aktur.pdf Erişim:12.03.2018.

⁶ [Internet] <http://dijitalakademi.turkeyklinikleri.com/bulten/bir-14-mart-yazisi-398/tr-index.html> Erişim:12.03.2018.